

ILK

Hva vil du svare hvis noen spør deg hva du forbinder med dansk jazz? Antagelig vil du trekke fram navn som Niels Henning Ørsted Pedersen, Alex Riel, Palle Mikkelborg, kanskje, eller Cæcilie Nordby? Eller kanskje Papa Bue, Jesper Thilo eller Svend Asmussen? Uansett vil det nok være «de gode gamle» du vil trekke fram - de tradisjonelle, danske musikere som representerer den tilbakelente, coole bopjazzen - gjerne den som passer perfekt sammen med en grønn bayer i hånda og sol og sommer hele året.

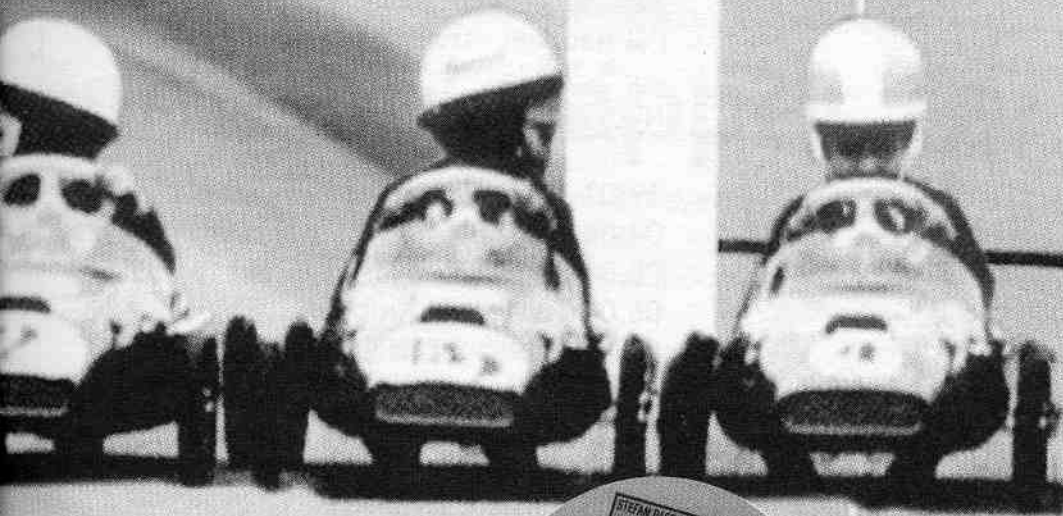
TEKST OG FOTO: JAN GRANLIE

dansk jazz

Den danske jazzen har i alle år hatt et stempel som noe av det mest amerikanske man kunne finne på denne siden av Atlanteren. Med klare referanser tilbake til 1960 og 1970-tallet med gode minner om Stuff Smith, Ben Webster og ikke minst Dexter Gordons tid som Københavnboere og danmarksvener.

Det er ikke mange i Norge som vil nikke gjenkjennende til navn som Maria Laurette Friis, Jacob Anderskov, Henrik Sundh, Kresten Osgood, Jesper Løvdahl, Mark Solberg eller Stefan Pasborg hvis de sto på en plakett for den lokale jazzklubben. Likevel er disse noen av de mange representanter for den «nye danske jazzen» representert i musikkollektivet ILK.

ILK fungerer som et kollektiv som samler mange av de unge jazzmusikere i Danmark under en felles utgiver- og distribusjonsparaply – eller et eget merkenavn for å bruke et mer markedsliberalt uttrykk.

Ikke lenger konservativ

I følge kollektivets hjemmeside består ILK av 14 musikere fra den danske jazzscene som har gått sammen for å utgi original kvalitetsmusikk. Jazznytt syntes dette hørtes ut som et spennende prosjekt, og tok turen over fjorden for å sjekke ut hva de egentlig holder på med.

Vi treffer gitaristen Mark Solborg, saksofonisten Jesper Løvdal og kollektivets norske medlem, Gunnar Halle på café i Kongens by i et par korte timer mellom de mange musikalske slag de tre er med på. De forklarer at ILK er forkortelse for Independent Labels of København, men at man i ettertid har funnet ut at det også har en engelsk betydning - når to personer kan være på «the same ilk», betyr det at de har samme oppfattelse om en ting. Filosofien er at man først og fremst gjerne vil spille og utgi original musikk. Dvs. at alt som kommer ut på ILK er det musikerne selv som har skrevet og fremført.

Mark Solberg forteller at for ca

fire år siden var det noen unge musikere som syntes at de hadde mye på hjertet som de ville ut med, men at de ville gjøre det på egne premisser. På et tidspunkt fant man ut at det både var enklere og billigere å utgi musikk selv i stedet for å gå gjennom de etablerte, store selskapene.

Gunnar Halle skyter inn med at siden denne musikken var i en slags familie så var reklameeffekten stor ved at man samlet det hele under et navn.

Jesper Løvdal forteller at alle musikerne satt med hvert sitt lille plateselskap hvor alle gjorde den samme jobben i hver sin stue, i

stedet for å samle dette under en felles distribusjon og under en felles markedsføringsparaply. Han mener også at de store plateselskapene ikke er i stand til å sette fokus på denne type musikk på samme måte som man vil gjøre det i et slikt samarbeid som ILK har blitt.

Egen design

Platene som utgis under ILK-paraplyen har, mer eller mindre, en felles design. Når man går inn i en dansk platebutikk så ser man raskt om den og den platen er et ILK-produkt.

- Det har vi gjort et stort nummer ut av, sier Mark. - Det er viktig å vise at dette er oss. Det hjelper oss til å nå vårt nettverk og det er lettere å komme i kontakt med kunden. Det gjør det enklere for de som liker vår musikk å finne platene i butikken - og i stedet for å ha søtten forskjellige hjemme-

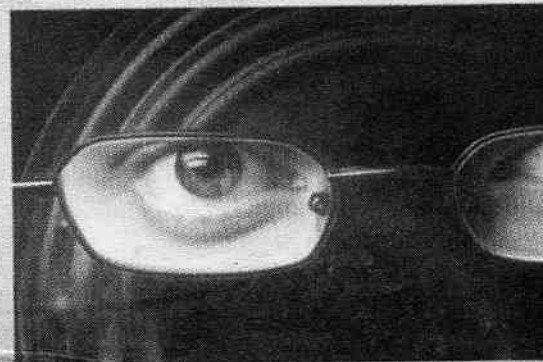
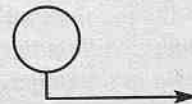
sider så kan vi samles på et nettsted.

Musikalsk slektskap

Mye av musikken som kommer ut på selskapet er beslektet med hverandre. Ikke bare fordi det er moderne jazz, men det hviler en slags fellesnevner over det hele som er vanskelig å sette ord på, men som allikevel er der.

- Synes du det? Gunnar sier at musikerne har full kunstnerisk frihet innenfor ILK-konseptet. Det er et kollektiv hvor man kan realisere sine egne ting. Det er ingen som sier at det er godt og det er dårlig.

- Kan hvem som helst av danske musikere utgi musikken sin på ILK?

Stefan Pasborg, Mark Solborg, Maria Laurette Friis, Gunnar Halle, Kresten Osgood og Jesper Løvdal - alle viktige ILK'ere

- Overhode ikke, sier Mark. - Vi er et kollektiv med flat struktur. Vi skal på en eller annen måte kunne arbeide sammen. Og det er vanskelig å ta stilling til å ta inn nye medlemmer. Det er som å leve i et bokollektiv og få inn en ny leieboer inn i kollektivet. Man må ta stilling til at man skal spise sammen med denne personen, at man skal dele toalett og bad med vedkommende osv. Det er ikke helt det samme, men det er mange likhetstrekk. Det meste gir seg selv fordi den som har interessen for ILK også liker vår musikk og har et forhold til det vi holder på med.

- I utgangspunktet er det de som er med i ILK som utgir sin musikk på ILK, forteller Gunnar. - Det er ikke et åpent plateselskap sånn sett. Vi utgir ikke andres plater uten videre. Hvis vi gjør det så skal det være en helt spesiell grunn for å gjøre det.

- Hvordan skal man kunne komme med i kollektivet - jeg tenker hvis man har et musikalsk prosjekt man mener hører inn under paraplyen, men er ikke med i «det gode selskap»?

- Da må man søke, og kollektivets medlemmer må stemme over det, forteller Mark. - Vi dri-

ver ikke selv noen form for talentjakt på den måten at vi går ut og hører musikk for å finne noen som passer inn i «ILK-profilen». Vi har hendene fulle med vår egen musikk, så...

Ben Webster/Dexter Gordon
Som før nevnt så har den danske jazzen, enten man vil eller ikke, en skygge av de gamle storheter Ben Webster og Dexter Gordon hengende over seg. Dette er en historie de tre ikke er enige i.

- Jeg forstår godt hva du mener, sier Mark. - Det er en helt klar Ben Webster/Dexter Gordon-tradisjon i København, som for eksempel er mye sterkere her enn i Norge. Men det er jo fordi de har bodd her! På den annen side så føler jeg at dette gjaldt for ti år siden. Det er den gamle historien!

- Men fremdeles er det meste av den jazzen som kommer ut på de tradisjonelle, danske plateselskapene temmelig tradisjonell, dansk jazz - i den amerikanske tradisjonen.

- Ja, men det er jo også en av grunnene til at vi startet ILK, sier Gunnar. - ILK er jo en motreaksjon eller en undergrunnsbevegelse.

- Men samtidig er det viktig å si at vi har stor respekt for alle tradisjoner, sier Mark. - Jeg tror ikke det er noen av ILK-erne som går rundt og tenker at: «Det der med Dexter Gordon - det er fanden meg noe gammeldags lort, hva». Det kan man ikke si.

Det er viktigere å kunne skille mellom hva som er god og hva som er dårlig musikk i stedet for å si at dette er dårlig fordi det er gammelt. Det kan like gjerne være Louis Armstrong eller Ben Wester som Django Bates eller Sidsel Endresen eller noe som er helt abstrakt. Jeg er egentlig ganske likeglad om hvilken tradisjon musikken kommer fra.

Jeg vil høre musikere som har noe på hjertet, og som mestrer instrumentene. Alt annet er likegyldig.

- Det at man har en stor grad av sjangeråpenhet ved at man kan samle tradisjonell jazz, elektronika, pop, rock eller avant garde jazz på samme sted ut fra ideen om at det skal være bra musikk føler jeg er typisk dansk, sier Gunnar. - Og det var noe av det første jeg tenkte på da jeg kom til Danmark - at folk som spiller selv og jobber med helt moderne ting og avant garde jazz har enorm respekt for andre sjangere. Det tror jeg ville ha vært vanskelig å få til i for eksempel Oslo. Åpenheten er viktig og svært framtreddende i det københavnske jazzliv. Det er ikke sjangeren som er viktig på en måte. Musikkerne har så mye å gi til hverandre.

- Copenhagen Jazzhouse er et godt bevis på dette, synes Jesper.

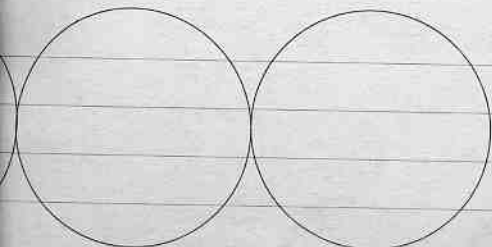
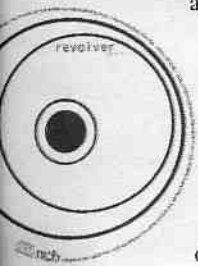
- Her kan man ha en tradisjonell jazzkvartett med saksofon, piano, bass og trommer ene dagen, elektronica med laptop dagen etter og avant gardejazz den tredje dagen pluss diskotek på natten.

- Med hensyn til de andre plateselskapene, så har vi i ILK et litt annet utgangspunkt, sier Jesper - Vi tenker mer på det kunstneriske enn det økonomiske.

Musikerne står fritt til å lage sin egen musikk. Enten selger det eller så selger det ikke, men det er ting vi ikke tenker på når vi velger å utgi den eller den platen.

Musikken viktigere enn økonomien

- Jeg tror ikke det er noen innenfor ILK som kunne finne på å lage en plate med publikumsører i tankene, hvis du forstår hva jeg mener, sier Mark. - Vi tenker ikke slik at nå skal vi lage en plate som høres ut som Cassandra Wilson fordi hun selger. Den tankegangen fungerer ikke i ILK. «De gamle herrer» i de etablerte selskapene vil vel si at: «Ja, ja - de blir vel klokere etter hvert». Det kan godt være at vi blir klokere, og akkurat nå får vi så

mange positive tilbakemeldinger og alle som jobber i denne bransjen har blitt klokere med årene, men det kommer litt an på hva det betyr å bli klokere.

Gunnar forteller at ILK akkurat nå er

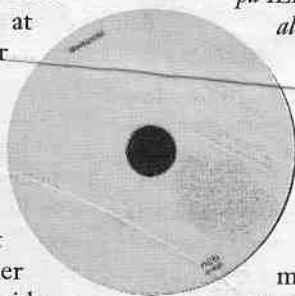
inne i en svært spennende periode. Alle musikerne jobber med det de har aller mest lyst til, og de tenker veldig lite på fremtiden og hvordan det skal gå. De forteller at de får masse positiv omtale. Avisene gir dem mye spalteplass og det kommer stadig nye plater. Publikum kommer stadig og spør hva som skjer og om det kommer nye plater med den og den og de synes det er spennende det som skjer. De fleste platene blir anmeldt – for det meste med godt resultat og musikerne føler de blir tatt alvorlig på en måte som man egentlig aldri hadde håpet på.

- Jeg tror det er viktig at kunstnerne møter publikum, sier Jesper. – Det er viktig for musikerne og det er viktig for publikum. I virkeligheten så har vi bare lyst til å møte hverandre. De har også fått god respons fra det etablerte danske jazzliv, så som det danske jazzforbund og Kunststyrelsen. Og det er ting de tre setter stor pris på.

De tre forteller at de fleste av musikerne i ILK lever av å være jazzmusikere. Noen underviser

litt på si, men de fleste overlever ved å spille sin egen musikk.

- Det kommer ut en mange CDer på ILK hvert år – er det plass til alle på det danske marked?

Det er jo ikke sånn at utgivelsene er felles eiendom. Musikerne utgir på en måte platene selv og står for alt som har med den og den platen selv, forteller Gunnar.

Til nå har de utgitt ca 30 CDer under ILK-paraplyen. Inntil nå har distribusjonen vært dårlig, men det jobbes det aktivt med om dagen. De arbeider aktivt for å få samlet alle utgivelsene enda

bedre under ett selskap.

Distribusjonen utenfor Danmark er ennå ikke god nok. De har et par distribusjonsavtaler i Japan. Men alle platene er tilgjengelige på internett.

Foreløpig er det ingen fast distribusjon av ILK-katalogen i Norge. Noen av platene kan man riktignok få fatt i hos velassorterte spesialbutikker – spesielt de hvor Gunnar Halle har viktige roller. Noen av platene vil få norsk distribusjon i Norge denne våren, mens resten må anskaffes enten via nettet på for eksempel www.ilkmusic.com eller hos gode platebutikker i «ILK-land».

Musikerne i ILK

ILK består av 14 unge musikere som har som målsetting å spille inn og utgi original kvalitetsmusikk.

De 14 musikerne er:

Gunnar Halle - trompetist og komponist, fra Bærum

Henrik Sundh - pianist.

Jeppe Skovbakke - bassist og orkesterleder.

Jesper Løvdal - saksofonist.

Jacob Anderskov - pianist og komponist.

Joakim Frøystein - gitarist, fra Oslo.

Kresten Osgood - trommeslager og rapper.

Laura Toxwærd - saksofonist og komponist.

Maria Laurette-Friis - vokalist og orkesterleder.

Mark Solborg - gitarist, komponist og grafisk designer.

Niclas Knudsen - gitarist.

Stephan Sieben - gitarist.

Stefan Pasborg - trommeslager.

Søren Kjærgaard - pianist, komponist, rapper.

